

KOMPYUTER YORDAMIDA DARSLARNI TASHKIL ETISH

Sharofutdinov Iqboljon

o'qtuvchi, Farg'ona davlat universiteti

Annotatsiya: *Har qanday jamiyatda axborot hamisha mamlakat taraqqiyotining ko'zgusi, kishilarning ongi, dunyoqarashi, siyosiy saviyasi shakllanishining asosiy vositalaridan biridir. Shuning uchun ham, axborotga bo'lgan hayotiy ehtiyoj, uni qondirishga xizmat qiluvchi omillarni shakllantirish kishilik taraqqiyotining har bir bosqichida etakchi o'rinlardan birini egallab kelgan.*

Maqolada: *kompyuter yordamida darslarni tashkil etish masalalari tadqiq etilgan.*

Kalit so'zlar: *axborot, texnologiya, innovatsiya, axborotlashtirish, pedagogik mahorat.*

Kompyuterdan foydalangan holda darslar oddiy darslar bilan bir qatorda o'tkaziladi, bu erda darsning muayyan muammolarini hal qilish uchun kompyuterdan foydalanish mumkin va maqsadga muvofiqdir, shunda bola dars mavzusini chuqurroq tushunadi va his qiladi, o'zini ijodiy ifodalaydi. Har bir kompyuter darsi, qoida tariqasida, integrallashgan - fan vazifalaridan tashqari, unda informatika kursining vazifalari hal qilinadi.

Agar biz kichik yoshdagi o'quvchilarni o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari haqida gapiradigan bo'lsak, u bir xil darsda didaktik uslub va usullardan ko'p qirrali foydalanishni o'z ichiga oladi: faoliyatning davriy o'zgarishi, diqqatni bir ob'ektdan ikkinchisiga o'tkazish, o'quv jarayonini tashkil etishning turli shakllari. jarayon (juft, guruh, frontal), usullar (tushuntirish - illyustrativ, tadqiqot) va boshqalar.

Boshlang'ich sinflarda maktab o'quvchilari o'zlariga tanish muhitda, atrof-muhit tanish bo'lgan va ularning yoshi va fiziologik xususiyatlariga to'g'ri keladigan sharoitda qolishlari uchun darslarni yangi axborot texnologiyalaridan foydalangan holda o'tkazish maqsadga muvofiqdir. Bu holda kompyuter matematika, rus tili, tabiatshunoslik va boshqa fanlarni o'qitishning zamonaviy vositasiga aylanadi va o'rganish ob'ekti sifatida qaralmaydi.

O'quv jarayonini tashkil etish uchun quyidagi shartlarni hisobga olish kerak:

1. Darsni boshlang'ich sinf o'qituvchisi olib borishi kerak, chunki u boshlang'ich sinflarda fanlarni o'qitish metodikasi bo'yicha tayyorlangan, o'quv materialini va boshlang'ich maktab yoshidagi bolalarning yosh xususiyatlarini biladi.

2. Kompyuter topshiriqlari fanning mazmuni va uni o'qitish metodikasiga muvofiq tuzilgan bo'lishi kerak.

3. Talabalar kompyuter topshiriqlarini bajarish uchun kompyuterdan kerakli darajada foydalana olishlari kerak.

4. O'quvchilar boshlang'ich sinflar uchun belgilangan gigiyena me'yorlariga muvofiq jihozlangan maxsus sinf xonasida o'qishlari shart.

Kompyuterni qo'llab-quvvatlash ta'lim jarayonining tarkibiy qismlaridan biri bo'lishi va kerak bo'lganda foydalanilishi kerak.

Kompyuter ta'minoti rivojlanishining quyidagi bosqichlarini ajratib ko'rsatish mumkin: fan yoki uning aniq bo'limi va o'quv dasturini tanlash; kompyuter darslariga bo'lgan ehtiyojni asoslash uchun o'quv faoliyatining tanlangan qismi bilan bog'liq tarkibni va uni o'qitish metodikasini tahlil qilish; kompyuter darslari uchun topshiriqlar majmuasini loyihalash; vazifalarni ishlab chiqish uchun dasturiy ta'minotni tanlash; foydalanilgan dasturiy ta'minot yordamida kompyuter vazifalarini ishlab chiqish; ishlab chiqilgan kompyuter topshiriqlarini ekspertizadan o'tkazish, aprobatsiya qilish va tahrirlash; o'qituvchi - fan va talaba uchun uslubiy tavsiyalar ishlab chiqish. Kompyuterdan foydalangan holda darslar muntazam mashg'ulotlar bilan birga olib boriladi, bu erda kompyuterdan darsning muayyan muammolarini hal qilish uchun foydalanish mumkin va maqsadga muvofiqdir, shunda bola chuqurroq tushunadi,

Axborot madaniyati kontekstida asosiy kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirish uchun boshlang'ich sinf o'qituvchisi o'quvchilarning to'liqligi, muammoliligi, yangiligi, hayotiyiligi, amaliyligi ortishiga mos ravishda qurilgan izchil, mantiqiy to'liq ta'lim vazifalari tizimini ishlab chiqishi kerak. Axborotni tanlash, uni qayta ishlash faoliyati o'qituvchi tomonidan nazorat qilinishi kerak.

Kompyuterni qo'llab-quvvatlashni ishlab chiqishda quyidagilarni aniqlash kerak:

1. Kompyuter topshiriqlari va qaysi didaktik vazifalarni hal qilish uchun qanday mavzular "qo'llab-quvvatlanishi" kerak;
2. Kompyuter vazifalarini yaratish va bajarish uchun qanday dasturiy vositalardan foydalanish kerak;
3. Bolalarda qanday dastlabki kompyuter ko'nikmalarini shakllantirish kerak;
4. Kompyuterlar bilan qanday darslarni bajarish kerak;
5. Kompyuter darslarini tashkil etish.

Boshlang'ich maktab uchun elektron o'quv materiallarini yaratishga yondashuvlar:

1. Har bir tematik bo'limning tuzilishi boshlang'ich kassadagi dars uchun xos bo'lishi kerak: yangi materialni tushuntirish, dastlabki mustahkamlash va ko'nikmalarni rivojlantirish, o'zlashtirishni nazorat qilish;

2. Har bir tematik bo'limning tuzilishi boshlang'ich kassadagi dars uchun xos bo'lishi kerak: yangi materialni tushuntirish, dastlabki konsolidatsiya va ma'lumotlar, har bir mavzuning asosiy atamaları va tushunchalarini ajratib ko'rsatish;

3. O'quv va nazorat vazifalari uchun o'quv materialining hajmi boshlang'ich sinf o'quvchisining kompyuterda ishlashining sanitariya-gigiyena me'yorlarini hisobga olgan holda belgilanadi;

4. O'quv materialini tanlash asosiy didaktik tamoyillarni hisobga olgan holda amalga oshiriladi;

5. Har qanday fan bo'yicha kompyuter o'qitish tizimini boshqarish vositalari imkon qadar sodda bo'lishi va talabani topshiriqlarni bajarishdan chalg'itmasligi kerak.

O'qituvchi tomonidan axborot texnologiyalaridan foydalangan holda faoliyatni tashkil etish uning axborot texnologiyalaridan amaliy foydalanish va ularni o'quv jarayonida uslubiy qo'llash sohasida maxsus kasbiy tayyorgarligini talab qiladi.

Uslubiy maqsadga muvofiqligi va imkoniyatlarini hisobga olgan holda o'quv jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanishning asosiy yo'nalishlariga to'xtalib o'tamiz:

1) global va mahalliy tarmoqlarda turli shakldagi ma'lumotlarni maqsadli qidirishni amalga oshirish, ularni ro'yxatga olish, to'plash, to'plash, saqlash, qayta ishlash va uzatish;

2) tajriba natijalarini qayta ishlash;

3) real ob'ektlarni boshqarish (o'quv robotlari);

4) virtual modellar bilan kompyuter tajribalarini tashkil etish va o'tkazish;

5) ta'lim faoliyatini tashkil etishning avtomatlashtirilgan nazoratini amalga oshirish;

6) turli maqsadlar uchun pedagogik dasturiy ta'minotni ishlab chiqish;

7) uslubiy va didaktik materiallarni ishlab chiqish;

8) ta'lim maqsadlarida veb-saytlarni ishlab chiqish;

9) talabalarning intellektual bo'sh vaqtini tashkil etish.

Xulosa

Boshlang'ich maktabning o'quv jarayonida axborot texnologiyalaridan u yoki bu darajada foydalanishning barcha sanab o'tilgan yo'nalishlari amalga oshiriladi. Axborot texnologiyalari uslubiy (dars ishlanmasi, uslubiy tavsiyalar va boshqalar) va didaktik (illyustrativ, qiziqarli material, topshiriq kartalari va boshqalar) materiallarni ishlab chiqishda, intellektual o'yinlar va viktorinalar tashkil etishda, pedagogik dasturiy ta'minotni ishlab chiqishda eng ko'p qo'llaniladi. turli maqsadlar uchun.

ADABIYOTLAR:

1. Sodirzoda, M. M. (2021). Ways to cultivate the creative thinking of beginners in the classroom through information and communication technologies. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(5), 955-958.

2. Sodirzoda, M. M. (2021). Techniques of using folk proverbs in the cultivation of oral speech of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 481-484.

3. Sodirzoda, M. M. (2021). TO INCULCATE NATIONAL AND SPIRITUAL VALUES IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH ETIQUETTE LESSONS. *Conferencea*, 31-32.

4. Турахўжаева, А., & Мухторий, М. (2018). СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛЕКСЕМ" СИСТЕМЫ" В УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКЕ. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (5-4), 157-159.

5. Alimjanova, M. (2020). PEDAGOGICAL SYSTEM OF FORMATION OF RESPONSIBILITY IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS ON THE BASIS OF NATIONAL VALUES. *Theoretical & Applied Science*, (4), 914-917.

6. Ботирова, Н. (2020). Обучающие возможности тестовых технологий. *Профессиональное образование и общество*, (3), 68-71.

7. Каримов, Ў., Каримова, Г., & Каримов, Ў. (2021). ИЛМ-ФАН ВА ТАЪЛИМ СОҲАСИДАГИ АХБОРОТЛАШУВ. *Central Asian Academic Journal of Scientific Research*, 1(1), 103-110.

8. Каримов, Ў., & Каримова, Г. (2021). АХБОРОТ ОҚИМИ ВА АХБОРОТ МАДАНИЯТИНИНГ ШАКЛЛАНИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ. *Scientific progress*, 2(3), 743-750.

9. Shavkatovna, S. R. (2021). DEVELOPING CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS. *Conferencea*, 97-102.

10. Shavkatovna, S. R. (2021). Methodological Support for The Development of Primary School Students' Creative Activities. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 2, 121-123.

11. Shavkatovna, S. R. N. (2021). METHODOICAL SUPPORT OF DEVELOPMENT OF CREATIVE ACTIVITY OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS. *Conferencea*, 74-76.

12. Maxamadaliyevna, Y. D., Òljayevna, Ò. F., Qizi, T. D. T., Shavkatovna, S. R. N., & Anvarovna, A. O. (2020). Pedagogical Features Of Mental Development Of Preschool Children. *Solid State Technology*, 63(6), 14221-14225.

13. Shavkatovna, S. R., & Gulbahor, R. (2021). THE IMPORTANCE OF MENTAL ARITHMETIC IN MENTAL DEVELOPMENT IN CHILDREN. *Conferencea*, 68-70.

14. Shavkatovna, S. R. (2021). Improvement of methodological pedagogical skills of developing creative activity of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 289-292.